
Harimdestotram

हरिमीडेस्तोत्रम् अथवा हरिस्तुतिः (शङ्कराचार्यविरचितम्)

Document Information

Text title : Harimdestotram

File name : harimIDestotra.itx

Category : vishhnu, vishnu, shankarAchArya

Location : doc_vishhnu

Author : Shankaracharya

Proofread by : Swamini Tattvapriyananda tattvapriya3108 at gmail com

Latest update : June 27, 2015, July 11, 2018

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

February 2, 2024

sanskritdocuments.org

Harimidestitram

હરિમીડેસ્તોત્રમ્ અથવા હરિસ્તુતિઃ (શકુરાચાર્યવિરચિતમ્)

સ્તોષ્યે ભક્ત્યા વિષ્ણુમનાદિં જગદાદિં યસ્મિન્નેતત્સંસૃતિચક્રં ભ્રમતીત્યમ્ ।
યસ્મિન્ દૃષ્ટે નશ્યતિ તત્સંસૃતિચક્રં તં સંસારધ્વાન્તવિનાશં હરિમીડે ॥ ૧ ॥

યસ્યૈકાંશાદિત્યમશેષં જગદેતત્ પ્રાદુર્ભૂતં યેન પિનહ્યં પુનરિત્યમ્ ।
યેન વ્યામં યેન વિબુહ્યં સુખદુઃખૈસ્તં સંસારધ્વાન્તવિનાશં હરિમીડે ॥ ૨ ॥

સર્વજ્ઞો યો યશ્ચ હિ સર્વઃ સકલો યો યશ્ચાનન્દોઽનન્તગુણો યો ગુણધામા ।
યશ્ચાઽવ્યક્તો વ્યસ્તસમસ્તઃ સદસદસ્તં સંસારધ્વાન્તવિનાશં હરિમીડે ॥ ૩ ॥

યસ્માદન્યં નાસ્ત્યપિ નૈવં પરમાર્થં દૃશ્યાદન્યો નિર્વિષયજ્ઞાનમયત્વાત્ ।
જ્ઞાતુજ્ઞાનજ્ઞેયવિહીનોઽપિ સદા જ્ઞસ્તં સંસારધ્વાન્તવિનાશં હરિમીડે ॥ ૪ ॥

આચાર્યેભ્યો લબ્ધસુસૂક્ષ્માઽચ્યુતતત્ત્વા વૈરાગ્યેણાભ્યાસબલાચ્ચૈવ દ્રઢિભ્રા ।
ભક્ત્યૈકાગ્રધ્યાનપરાં યં વિદુરીશં તં સંસારધ્વાન્તવિનાશં હરિમીડે ॥ ૫ ॥

પ્રાણાનાયમ્યોમિતિ ચિત્તં હૃદિ રુદ્ધ્વા નાન્યત્સ્મૃત્વા તત્પુનરત્રૈવ વિલાપ્ય ।
ક્ષીણે ચિત્તે ભાદૃશિરસ્મીતિ વિદુર્યં તં સંસારધ્વાન્તવિનાશં હરિમીડે ॥ ૬ ॥

યં બ્રહ્માખ્યં દેવમનન્યં પરિપૂર્ણં હૃત્સ્થં ભક્તૈર્લભ્યમજં સૂક્ષ્મમતર્ક્યમ્ ।
ધ્યાત્વાત્મસ્થં બ્રહ્મવિદો યં વિદુરીશં તં સંસારધ્વાન્તવિનાશં હરિમીડે ॥ ૭ ॥

માત્રાતીતં સ્વાત્મવિકાશાત્મવિબોધં જ્ઞેયાતીતં જ્ઞાનમયં હૃદ્યુપલભ્યમ્ ।
ભાવગ્રાહ્યાનન્દમનન્યં ચ વિદુર્યં તં સંસારધ્વાન્તવિનાશં હરિમીડે ॥ ૮ ॥

યદ્દ્વેદ્યં વસ્તુસતત્ત્વં વિષયાખ્યં તત્તદ્બ્રહ્મૈવેતિ વિદિત્વા તદહં ચ ।
ધ્યાનત્યેવં યં સનકાદ્યા મુનયોઽજં તં સંસારધ્વાન્તવિનાશં હરિમીડે ॥ ૯ ॥

યદ્દ્વેદ્યં તત્તદહં નેતિ વિહાય સ્વાત્મજયોતિર્જ્ઞાનમયાનન્દમવાપ્ય ।
તસ્મિન્નસ્મિત્યાત્મવિદો યં વિદુરીશં તં સંસારધ્વાન્તવિનાશં હરિમીડે ॥ ૧૦ ॥

હિત્વા હિત્વા દૃશ્યમશેષં સવિકલ્પં મત્વા શિષ્ટં ભાદૃશિમાત્રં ગગનાભમ્ ।
ત્યક્ત્વા દેહં યં પ્રવિશન્ત્યચ્યુતભક્તાસ્તં સંસારધ્વાન્તવિનાશં હરિમીડે ॥ ૧૧ ॥

सर्वत्रास्ते सर्वशरीरी न य सर्वः सर्वं वेत्येवेह न यं वेत्ति हि सर्वः ।
 सर्वत्रान्तर्थाभितयेत्थं यमयन् यस्तं संसारध्वान्तविनाशं उरिमीउ ॥ १२ ॥
 सर्वं दृष्ट्वा स्वात्मनि युक्त्या जगदेतद् दृष्ट्वात्मानं यैवमजं सर्वजनेषु ।
 सर्वात्मैकोऽस्मीति विदुर्द्युं जनदृत्स्थं तं संसारध्वान्तविनाशं उरिमीउ ॥ १३ ॥
 सर्वत्रैव पश्यति जिघ्रत्यथ भुङ्क्ते स्पष्टा श्रोता बुध्यति येत्याहुरिमं यम् ।
 साक्षी यास्ते कर्तृषु पश्यन्निति यान्ये तं संसारध्वान्तविनाशं उरिमीउ ॥ १४ ॥
 पश्यन् शृण्वन्नत्र विजानन् रसयन् सन् जिघ्रन् भिन्नदेहमिमं ज्ववतयेत्थम् ।
 इत्यात्मानं यं विदुरीशं विषयज्ञं तं संसारध्वान्तविनाशं उरिमीउ ॥ १५ ॥
 जाग्रद् दृष्ट्वा स्थूलपदार्यानथ मायां दृष्ट्वा स्वप्नेऽथाऽपि सुषुप्तौ सुषुप्तिद्राम् ।
 इत्यात्मानं वीक्ष्य मुदास्ते य तुरीये तं संसारध्वान्तविनाशं उरिमीउ ॥ १६ ॥
 पश्यन् शुकुडोऽप्यक्षरं ऐको गुणभेदान् नानाकारान् स्फाटिकवद्भाति विचित्रः ।
 भिन्नश्छिन्नश्चायमजः कर्मकृतैर्यस्तं संसारध्वान्तविनाशं उरिमीउ ॥ १७ ॥
 ब्रह्मा विष्वगू रुद्रदुताशौ रवियन्द्राविन्द्रो वायुर्यमं इतीत्थं परिकल्प्य ।
 अकं सन्तं यं बहुधाहुर्मतिभेदात् तं संसारध्वान्तविनाशं उरिमीउ ॥ १८ ॥
 सत्यं ज्ञानं शुद्धमनन्तं व्यतिरिक्तं शान्तं गूढं निष्कलमानन्दमनन्यम् ।
 इत्यालादौ यं वरुणोऽसौ भृगवेऽजं तं संसारध्वान्तविनाशं उरिमीउ ॥ १९ ॥
 कोशानेतान् पञ्च रसादीनतिहाय ब्रह्मास्मीति स्वात्मनि निश्चित्य दृशित्यः ।
 पित्रा शिष्टो वेदं भुङ्गुर्यं यजुरन्ते तं संसारध्वान्तविनाशं उरिमीउ ॥ २० ॥
 येनाविष्टो यस्य य शक्त्या यदधीनः क्षेत्रज्ञोऽयं कारयिता जन्तुषु कर्तुः ।
 कर्ता भोक्तात्मात्रं हि यच्छक्त्यधिदृढस्तं संसारध्वान्तविनाशं उरिमीउ ॥ २१ ॥
 सृष्ट्वा सर्वं स्वात्मतयैवेत्यमतर्क्यं व्याप्याथान्तः कृत्स्नमिदं सृष्टमशेषम् ।
 सख्यं त्यख्याभूत्परमात्मा स य अकस्तं संसारध्वान्तविनाशं उरिमीउ ॥ २२ ॥
 वेदान्तैश्चाध्यात्मिकशास्त्रैश्च पुराणैः शास्त्रैश्चान्यैः सात्वततन्त्रैश्च यमीशम् ।
 दृष्ट्वाथान्तश्चेतसि बुद्ध्या विविशुर्यं तं संसारध्वान्तविनाशं उरिमीउ ॥ २३ ॥
 श्रद्धाभक्तिध्यानशमाद्यैर्यतमानैर्ज्ञातुं शक्यो देव इडेवाशु य ईशः ।
 दुर्विज्ञेयो जन्मशतैश्चाऽपि विना तैस्तं संसारध्वान्तविनाशं उरिमीउ ॥ २४ ॥
 यस्यातर्क्यं स्वात्मविभूतेः परमार्थं सर्वं भवित्यत्र निरुक्तं श्रुतिविद्भिः ।
 तज्जादित्वाद्भिद्येतरङ्गाभमभिन्नं तं संसारध्वान्तविनाशं उरिमीउ ॥ २५ ॥

દૃષ્ટ્વા ગીતાસ્વક્ષરતત્ત્વં વિધિનાજં ભક્ત્યા ગુર્વ્યાડડલભ્ય લૃદિસ્થં દૃશિમાત્રમ્ ।
ધ્યાત્વા તસ્મિન્નસ્યહમિત્યત્ર વિદુર્યં તં સંસારધ્વાન્તવિનાશં હરિમીડે ॥ ૨૬ ॥

ક્ષેત્રજ્ઞાત્વં પ્રાપ્ય વિભુઃ પગ્યમુખૈર્યો ભુઙ્ક્તેડજસ્રં ભોગ્યપદાર્થાન્ પ્રકૃતિસ્થઃ ।
ક્ષેત્રે ક્ષેત્રેડપ્સ્વિન્દુવદેકો બહુધાસ્તે તં સંસારધ્વાન્તવિનાશં હરિમીડે ॥ ૨૭ ॥

યુક્ત્યાલોડ્ય વ્યાસવયાંસ્યત્ર હિ લભ્યઃ ક્ષેત્રક્ષેત્રજ્ઞાન્તરવિદ્ભિઃ પુરુષાપ્યઃ ।
યોડહં સોડસૌ સોડસ્યહમેવેતિ વિદુર્યં તં સંસારધ્વાન્તવિનાશં હરિમીડે ॥ ૨૮ ॥

એકીકૃત્યાનેકશરીરસ્થમિમં જ્ઞં યં વિજ્ઞાયેહેવ સ એવાશુ ભવન્તિ ।
યસ્મિલ્લીના નેહ પુનર્જન્મ લભન્તે તં સંસારધ્વાન્તવિનાશં હરિમીડે ॥ ૨૯ ॥

દ્વન્દ્વૈકત્વં યસ્ય મધુબ્રાહ્મણવાક્યૈઃ કૃત્વા શક્રોપાસનમાસાઘે વિભૂત્યા ।
યોડસૌ સોડહં સોડસ્યહમેવેતિ વિદુર્યં તં સંસારધ્વાન્તવિનાશં હરિમીડે ॥ ૩૦ ॥

યોડયં દેહે ચેષ્ઠચિતાડન્તઃકરણસ્થઃ સૂર્યે યાસૌ તાપયિતા સોડસ્યહમેવ ।
ઇત્યાત્મૈક્યોપાસનયા યં વિદુરીશં તં સંસારધ્વાન્તવિનાશં હરિમીડે ॥ ૩૧ ॥

વિજ્ઞાનાંશો યસ્ય સતઃ શક્ત્યધિરુઢો બુદ્ધિર્બુધ્યત્યત્ર બહિર્બોધ્યપદાર્થાન્ ।
નૈવાન્તઃસ્થં બુધ્યતિ તં બોધયિતારં તં સંસારધ્વાન્તવિનાશં હરિમીડે ॥ ૩૨ ॥

કોડયં દેહે દેવ ઇતીત્યં સુવિચાર્ય જ્ઞાતા શ્રોતાડડનદ્યિતા ચૈષ હિ દેવઃ ।
ઇત્યાલોચ્ય જ્ઞાંશ ઇહાસ્મીતિ વિદુર્યં તં સંસારધ્વાન્તવિનાશં હરિમીડે ॥ ૩૩ ॥

કો હ્યેવાન્યાદાત્મનિ ન સ્યાદયમેષ હ્યેવાનન્દઃ પ્રાણિતિ યાપાનિતિ ચેતિ ।
ઇત્યસ્તિત્વં વક્ત્યુપપત્યા શ્રુતિરેષા તં સંસારધ્વાન્તવિનાશં હરિમીડે ॥ ૩૪ ॥

પ્રાણો વાડહં વાકુશ્રવણાદીનિ મનો વા બુદ્ધિર્વાહં વ્યસ્ત ઉતાહોડપિ સમસ્તઃ ।
ઇત્યાલોચ્ય જ્ઞામિરિહાસ્મીતિ વિદુર્યં તં સંસારધ્વાન્તવિનાશં હરિમીડે ॥ ૩૫ ॥

નાહં પ્રાણો નૈવ શરીરં ન મનોડહં નાહં બુદ્ધિર્નાહમહકુારધિયૌ ચ ।
યોડત્ર જ્ઞાંશઃ સોડસ્યહમેવેતિ વિદુર્યં તં સંસારધ્વાન્તવિનાશં હરિમીડે ॥ ૩૬ ॥

સત્તામાત્રં કેવલવિજ્ઞાનમજં સત્ સૂક્ષ્મં નિત્યં તત્ત્વમસીત્યાત્મસુતાય ।
સામ્નામન્તે પ્રાહ પિતા યં વિભુમાઘં તં સંસારધ્વાન્તવિનાશં હરિમીડે ॥ ૩૭ ॥

મૂર્તામૂર્તે પૂર્વમપોહ્યાથ સમાધૌ દૃશ્યં સર્વં નેતિ ચ નેતીતિ વિહાય ।
ચૈતન્યાંશે સ્વાત્મનિ સન્તં ચ વિદુર્યં તં સંસારધ્વાન્તવિનાશં હરિમીડે ॥ ૩૮ ॥

ઓતં પ્રોતં યત્ર ચ સર્વં ગગનાન્તં યોડસ્થૂલાડનણવાદિષુ સિદ્ધોડક્ષરસઙ્ગઃ ।

ज्ञाताऽतोऽन्यो नेत्युपलभ्यो न य वेद्यस्तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ ३९ ॥

तावत्सर्वं सत्यमिवाभाति यदेतद् यावत्सोऽस्मीत्यात्मनि यो ज्ञो न हि दृष्टः ।

दृष्टे यस्मिन्सर्वमसत्यं भवतीदं तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ ४० ॥

रागामुक्तं लोड्युतं डेम यथाग्रौ योगाष्टाङ्गेरुज्ज्वलितज्ञानमथाग्रौ ।

दग्ध्वात्मानं ज्ञं परिशिष्टे य विदुर्यं तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ ४१ ॥

यं विज्ञानज्योतिषमाद्यं सुविभान्तं लृधेर्केन्द्रान्योऽसमीड्यं तडिदाभम् ।

भक्त्याऽऽराध्येडैव विशन्त्यात्मनि सन्तं तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ ४२ ॥

पायाद्भक्तं स्वात्मनि सन्तं पुरुषं यो भक्त्या स्तौतीत्याङ्गिरसं विष्णुरिमं माम् ।

धत्यात्मानं स्वात्मनि संदृत्य सदैकस्तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ ४३ ॥

धत्थं स्तोत्रं भक्तजनेड्यं भवभीतिध्वान्ताडार्भं भगवत्यादीयमिदं यः ।

विष्णोर्लोकं पठति शृणोति प्रजति ज्ञो ज्ञानं ज्ञेयं स्वात्मनि याप्नोति मनुष्यः ॥ ४४ ॥

धति श्रीमच्छङ्करभगवतः कृतः हरिमीडेस्तोत्रं समाप्तम् ॥

Proofread by Swamini Tattvapriyananda tattvapriya3108 at gmail com

—
Harimidestitram

pdf was typeset on February 2, 2024

—
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

